

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2015-3-65 (Muafiyet/Menfi Tespit)
Karar Sayısı : 15-43/719-262
Karar Tarihi : 09.12.2015

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Ömer TORLAK
Üyeler : Arslan NARİN, Fevzi ÖZKAN,
Doç. Dr. Tahir SARAÇ, Kenan TÜRK

B. RAPORTÖRLER: Didem ULUÇ, Ferhat BOZKAYA

**C. BİLDİRİMDE
BULUNAN**

Dimes Gıda San. ve Tic. A.Ş.
Org. San. Bölğ. İstiklal Mahallesi Gazi Blv. No:181
35170 Kemalpaşa/İzmir

Pınar Süt Mamülleri San. A.Ş.
Kemalpaşa Caddesi No:317 35060 Pınarbaşı/İzmir

- (1) **D. DOSYA KONUSU:** Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının okul sütü ihalesine Dimes Gıda San. ve Tic. A.Ş. ile Pınar Süt Mam. San. A.Ş.'nin birlikte katılımlarına ilişkin akdettikleri "İş Ortaklığı Sözleşmesi"ne muafiyet tanınması talebi.
- (2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurumu (Kurum) kayıtlarına 27.10.2015 tarih ve 5023 sayı ile giren bildirim üzerine düzenlenen 03.12.2015 tarih ve 2015-3-65/MM sayılı Menfi Tespit/Muafiyet Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (3) **F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda; bildirim konusu "İş Ortaklığı Sözleşmesi"nin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un (4054 sayılı Kanun) 4. maddesi kapsamında olduğu, bu nedenle 4054 sayılı Kanun'un 8. maddesi uyarınca anılan sözleşmeye menfi tespit belgesi verilemeyeceği, ancak 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinin birinci fıkrasında sayılan şartların tamamının karşılanması nedeniyle bireysel muafiyet tanınmasının uygun olacağı ifade edilmiştir.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

- (4) Dimes Gıda San. ve Tic. A.Ş. (DİMES) ile Pınar Süt Mamülleri San. A.Ş. (PINAR SÜT) arasında imzalanan, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'nın (BAKANLIK) 03.11.2015 tarihinde 2015/128475 kayıt numarası ile ihale ettiği "200 ml yağlı UHT kutu sütün okullara dağıtımı" işine tüm Türkiye'de bulunan iller¹ bakımından birlikte katılıma ilişkin "İş Ortaklığı Sözleşmesi"ne (SÖZLEŞME) muafiyet tanınması talep edilmiştir.

¹ Bildirim formunda verilen bilgilere göre iş ortaklığı 4 sıra numarası altında 81 ili kapsamakta olup, söz konusu iller Türkiye coğrafi pazarının tamamına karşılık gelmektedir.

- (5) Bildirime konu SÖZLEŞME DİMES ile PINAR SÜT arasında akdedilmiş olmakla birlikte, üretimi ve dağıtımını planlanan UHT kutu süt miktarının fazlalığının ve dağıtım yapılması planlanan bölgenin ülke çapında olmasının, tek bir firmanın gerekli üretim ve dağıtım kapasitesi ile bu işi gerçekleştirebilmesine imkân bırakmadığı, dolayısıyla SÖZLEŞME konusu süt üretim ve dağıtım işinin bazı iller bakımından alt yükleniciler aracılığıyla yürütülmesinin kararlaştırıldığı dosya içeriğinden anlaşılmıştır. Bu kapsamda Balkan Süt Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Şti. (BALKAN SÜT), Aynes Gıda San. Tic. A.Ş. (AYNES GIDA), Oğuz Gıda San. ve Tic. A.Ş. (OĞUZ GIDA) ile Meysu Gıda San. Tic. A.Ş.² (MEYSU) belirli illerde SÖZLEŞME konusu iş bakımından alt yükleniciler olarak belirlenmiştir.

G.1. Taraflar

G.1.1. Dimes Gıda San. ve Tic. A.Ş. (DİMES)

- (6) DİMES, 1954 yılında Tokat'ta endüstriyel meyve suyu üretimi ile faaliyetlerine başlamıştır. Şirket, hâlihazırda Tokat ve İzmir'de olmak üzere iki fabrikasında meyve suyu ve nektar üretiminin yanı sıra paketlenmiş süt üretimi de gerçekleştirmektedir.

G.1.2. Pınar Süt Mam. San. A.Ş. (PINAR SÜT)

- (7) 1973 yılında İzmir'de faaliyetine başlayan şirketin süt, et ve su ürünlerinde geniş bir ürün yelpazesi mevcuttur. PINAR SÜT'ün süt ürün grubunda UHT süt, pastörize süt ve gerçek meyveli süt bulunmaktadır.

G.2. İlgili Pazar

- (8) 2000/6 sayılı "Türk Gıda Kodeksi Çiğ Süt ve Isıl İşlem Görmüş İçme Süt Tebliği"nin (2000/6 sayılı Tebliğ) 4. maddesinin (g) bendinde belirtilen "Isıl İşlem Görmüş İçme Süt" tanımı kapsamında sütün bu Tebliğ hükümlerine uygun olarak üretilerek tüketiciye sunulması gerekmektedir. Isıl işlem görmüş sütler, pastörizasyon, UHT veya sterilizasyon yöntemlerinden biriyle işlem görerek, satışa sunulan içme sütlerini kapsamaktadır.
- (9) Sütün, geçirildiği işlem yönünden UHT³ (Ultra High Temperature) ve pastörize süt olarak iki grupta incelenmesi mümkündür. Normal koşullarda bozulmadan uzun süre dayanabilmesi olanaksız olan sütün, besleyici değerinin korunabilmesi için son zamanlarda ağırlıklı olarak UHT yönteminden yararlanılmaktadır. Ülkemizde 250 ml, 500 ml, 1 litre gibi çeşitli ebatlarda piyasaya sürülen karton ambalajlı UHT, sanayide üretilen sütün %90'lık bölümünü oluşturmaktadır⁴.
- (10) Öte yandan, süt üretimi sektörüne görece küçük bir ölçekte girmenin kolay olması sebebiyle, pazarda faaliyet gösteren birçok küçük ve orta ölçekli firma bulunmaktadır. Ancak ulusal çapta faaliyet göstermek isteyen teşebbüslerin belli bir markayla ve güçlü dağıtım ağıyla pazara nüfuz etmeleri gerekmektedir. Bu noktada, özellikle endüstriyel süt bakımından marka yaratmak önemlidir. Türkiye UHT süt pazarında üreticilerin 2013 ve 2014 yıllarına ait pazar paylarına aşağıda yer verilmiştir:

² Bildirim Formunda MEYSU'nun alt yüklenici olarak görevlendirildiğine dair herhangi bir ifade yer almamaktadır. Alt yükleniciler arasında MEYSU yerine Gülsan Gıda San. Tic. A.Ş.'ye yer verilmiştir. MEYSU internet adresinde (<http://meysu.com.tr/giris.asp?kanal=sayfa&id=1&baslik=kurumsal-bilgiler>) firmanın, MEYSU ve GÜLSAN markaları ile üretim gerçekleştirdiği bilgisine yer verilmiştir.

³ 2000/6 sayılı Tebliğ'de UHT; "oda sıcaklığında saklanabilen ticari olarak steril bir ürün üretmek amacıyla normal depolama şartlarında bozulmaya neden olacak tüm mikroorganizmaları ve sporlarını yok eden, en az 135 °C'de 1 saniyede, uygun zaman sıcaklık kombinasyonunda yüksek sıcaklıkta kısa süreli sürekli akış altında uygulanan ısı işlem" şeklinde tanımlanmaktadır.

⁴ ASÜD Dünya ve Türkiye Süt Endüstrisi Raporu, 2010.

Tablo 1- Türkiye UHT Süt Pazar Payları

	2013	2014
SÜTAŞ	(.....)	(.....)
PINAR SÜT	(.....)	(.....)
DANONE	(.....)	(.....)
DİMES	(.....)	(.....)
YORSAN	(.....)	(.....)
SEK	(.....)	(.....)
GÜNEY	(.....)	(.....)
TORKU	(.....)	(.....)
ÜLKER	(.....)	(.....)
AYNES	(.....)	(.....)
MAR GIDA	(.....)	(.....)
YÖRÜKOĞLU	(.....)	(.....)
Diğer	(.....)	(.....)
Toplam	100,0	100,0

- (11) Tablodan, UHT süt pazarında çok sayıda üreticinin faaliyet gösterdiği anlaşılmaktadır. Bildirime konu iş ortaklığına taraf teşebbüslerden PINAR SÜT'ün 2014 yılında UHT süt pazarından elde ettiği pazar payı %(.....), DİMES'in elde ettiği pazar payı ise %(.....)'dir. Alt yüklenici firmaların birçoğu, pazar payı verilerinde "Diğer" kategorisi içerisinde yer almaktadır. Bu bilgiler ışığında SÖZLEŞME taraflarının ve alt yüklenici olarak tayin edilen firmaların 2014 yılında UHT süt pazarından elde ettiği pazar payları toplamının %(.....) aralığında olduğu görülmektedir.

G.2.1. İlgili Ürün Pazarı

- (12) İlgili ürün pazarının genel olarak "UHT süt pazarı" ya da ihale konusu ürün kalemi göz önüne alınarak "200 ml paketli UHT süt pazarı" şeklinde daha dar kapsamlı olarak tanımlanması mümkün ise de muafiyet incelemesi kapsamında yapılacak değerlendirmeye etki etmeyecek olmasından hareketle, mevcut dosya kapsamında ilgili ürün pazarı tanımlanmamıştır.

G.2.2. İlgili Coğrafi Pazar

- (13) İlgili coğrafi pazar, "Türkiye" olarak belirlenmiştir.

G.3. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

G.3.1. Okul Sütü Programı ve Bildirime Konu Sözleşme

- (14) 03.06.2015 tarih ve 2015/7837 sayılı "Okul Sütü Programı Uygulama Esasları Hakkında Bakanlar Kurulu Kararı" ve bu Karara dayanılarak hazırlanan "2015/38 sayılı Okul Sütü Programı Uygulama Tebliği" (2015/38 sayılı Tebliğ) çerçevesinde BAKANLIK, Milli Eğitim Bakanlığı ve Sağlık Bakanlığınca 2015-2016 eğitim öğretim döneminin ikinci döneminde "Okul Sütü Programı" yürütülmesi kararlaştırılmıştır⁵. Bu kapsamda, bağımsız anaokulu, uygulama sınıfı, anasınıfı ve ilkokul öğrencilerine 2015-2016 eğitim öğretim yılından başlamak üzere 3 eğitim öğretim yılı süresince UHT içme sütü dağıtılmasına ilişkin esaslar belirlenmiştir. Özel eğitim kurumlarının planlanan programa eş değer, süt veya süt ürünü tüketilmesini sağlamaları halinde velinin isteği esas alınarak kurum yönetiminin kararı doğrultusunda programın kapsamı dışında tutulabileceği belirtilmektedir⁶. Programın hedeflediği kazanımlar temelde; öğrenci gruplarının yeterli ve dengeli beslenmesine yardımcı olmak, bu öğrencilere süt içme alışkanlığı kazandırmak suretiyle

⁵ BAKANLIK tarafından önceki tarihlerde de benzer nitelikte ihaleler düzenlenmiş ve bu ihalelere birlikte katılıma ilişkin akdedilen sözleşmelere Rekabet Kurulu tarafından, 16.01.2014 tarih ve 14-02/37-15 sayılı, 14.06.2013 tarih ve 13-17/249-123 sayılı, 26.06.2012 tarih ve 12-35/993-307 sayılı ve 26.06.2012 tarih ve 12-35/991-305 sayılı kararlar ile muafiyet tanınmıştır

⁶ <http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2015/07/20150710-24-1.pdf>

büyüme ve gelişmelerini sağlamak olarak saptanmıştır.

- (15) BAKANLIK tarafından düzenlenen ihaleye ait teknik şartnamede, Türkiye coğrafi pazarı 4 sıra numarası altında değerlendirilmiştir⁷. Her bir sıra numarasına ayrı ayrı teklif veren DİMES ve PINAR SÜT iş ortaklığının, 4 sıra numarasının tamamında ekonomik açıdan en avantajlı teklifi verdiği ve tüm Türkiye’de süt dağıtımını gerçekleştirme işini uhdesine aldığı dosya içeriğinden anlaşılmaktadır. İhalenin 1 sıra numarası altında 21 il, 2 sıra numarası altında 23 il, 3 sıra numarası altında 30 il ve son olarak da 4 sıra numarası altında 7 il bulunmaktadır. 2015-2016 eğitim öğretim yılının ikinci döneminde 16 haftalık bir periyodu hedefleyen ihale şartnamesinin haftada üç gün⁸ olmak üzere öğrenci başına 48 adet 200 ml. UHT yağlı okul sütü üretim ve dağıtımını hedeflediği belirtilmektedir. İş ortaklığı kapsamında toplamda 288.582.216 adet sütün 16 hafta boyunca dağıtımını ve bu doğrultuda 16 hafta boyunca bir öğrencinin 48 paket UHT yağlı süt tüketmesi planlanmaktadır. Dolayısıyla ihalenin 2015-2016 öğrenim yılının ikinci döneminde yaklaşık 6.012.129 öğrenciyi hedeflediği anlaşılmaktadır.
- (16) İş ortaklığı uyarınca Türkiye’de; DİMES 32 il, PINAR SÜT 12 il, alt yüklenici olarak tayin edilen BALKAN SÜT 5 il, AYNES GIDA 24 il, OĞUZ GIDA 6 il, MEYSU ise 2 ilde yer alan okullara yönelik üretim ve dağıtım gerçekleştirecektir. Bu kapsamda PINAR SÜT 54.842.648, DİMES 89.786.441, BALKAN SÜT 13.452.753, AYNES GIDA 80.483.173, MEYSU 21.789.027 ve OĞUZ GIDA 28.228.173 adet 200 ml UHT yağlı kutu süt üretim ve dağıtımını gerçekleştirecektir.
- (17) BAKANLIK tarafından açılan söz konusu ihaleye ait şartnamede; 2015-2016 eğitim öğretim yılının ikinci döneminde 16 hafta süreyle “200 ml UHT yağlı kutu süt” dağıtımını öngörülmektedir. İhale konusu coğrafi bölgelere tek bir teşebbüs tarafından kutu süt temininin, mevcut kapasiteler ve üretim miktarlarıyla karşılanamayacağı gerekçesiyle, anılan teşebbüsler Türkiye coğrafi pazarı için gerekli üretim ve dağıtımını birlikte gerçekleştirmek istemektedirler. Dolayısıyla SÖZLEŞME’nin temel amacı, 81 ilde “200 ml UHT yağlı kutu süt” üretim ve dağıtımını işinin SÖZLEŞME’ye taraf teşebbüsler ve alt yükleniciler aracılığıyla birlikte yerine getirilmesidir.
- (18) Bildirime konu SÖZLEŞME’nin, “Amaç ve Konu” başlıklı 2. maddesinde, BAKANLIK tarafından ihale edilen "200 ml yağlı, sade UHT Kutu Süt'ün Okullara Dağıtımını" işinin taraflar arasında kurulması, yönetilmesi, SÖZLEŞME’nin imzalanmasını takiben İdare ile Mal Alımına Ait Sözleşme’nin imzalanmasında 200 ml yağlı, sade UHT kutu sütün okullara dağıtımını işi tamamlanıncaya kadar, ihaleye konu olan dağıtım işinin iller bazında taraflarca Proje Teknik Şartnamesi ile Mal Alımına Ait Sözleşme’ye uygun olarak yapılması, tüm işlerin icrası, proje ödemelerinin paylaşılması ve projenin tamamlanması sonrası ortaklığın tasfiye usulünün belirlenmesi amacıyla akdedildiği belirtilmektedir.
- (19) Öte yandan, SÖZLEŞME’nin “İşin Yürütümü ve Tarafların Sorumlulukları” başlıklı 3. maddesine göre DİMES %(.....), PINAR SÜT ise %(.....) oranlarında iş ortaklığında hisse sahibi olacaklardır. Aynı maddenin devamında; SÖZLEŞME’nin her bir tarafının kendi dağıtım yaptığı bölge için gerekli üretim ve dağıtımın yapılmasından, bunun için gerekli hammadde ve sair ilgili tedariklerin sağlanmasından, işgücünün temininden, üretimin ve dağıtımın kendi sorumluluğunda yerine getirilmesinden, nakliyenin sağlanmasından ve bununla ilgili her türlü yükümlülükten bizzat sorumlu olduğu ifade edilmektedir.

⁷ 1 sıra numarası Doğu Anadolu ve Ege Bölgelerine; 2 sıra numarası İç Anadolu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerine; 3 sıra numarası Marmara ve Karadeniz Bölgelerine; 4 sıra numarası ise Akdeniz Bölgesine karşılık gelmektedir.

⁸ 2015/38 sayılı Tebliğ’in 2. maddesinde haftanın Pazartesi, Çarşamba ve Cuma günlerinin, süt dağıtımını gerçekleştirilecek günler olarak belirlendiği görülmektedir.

G.3.2. Menfi Tespit Değerlendirmesi

- (20) Mevcut dosya kapsamında bildirim konusu, BAKANLIK'ın Milli Eğitim Bakanlığı ve Sağlık Bakanlığı işbirliğiyle hazırladığı "Okul Sütü Projesi" kapsamında dağıtılacak süt için düzenlenen ihalelere katılan teşebbüsler tarafından yapılan iş ortaklığıdır. İş ortaklığına taraf olan teşebbüsler, bu işbirliği kapsamında ihalelere birlikte teklif vermişlerdir.
- (21) Bildirim formunda taraflar, söz konusu ihalelerle sınırlı olmak üzere işbirliği içinde olacaklarını ve ihaleler dışında kalan faaliyetlerinin etkilenmeyeceğini ifade etmektedirler. Bununla birlikte, ihalelere konu işlerin geręekleştirilmesi için, süt ve süt ürünleri piyasasında faaliyet gösteren ve aynı zamanda rakip konumunda olan teşebbüsler öncelikle ihalelere birlikte katılmışlar ve bunun sonucunda birlikte üretim ve dağıtım planlaması yapma yolunu seçmişlerdir. Dolayısıyla, söz konusu ihaleler için yapılan iş ortaklığının, tarafların faaliyette bulunduğu süt ve süt ürünleri sektöründe teşebbüsler arası bilgi paylaşımı ya da koordinasyon sonucunu doğurması nedeniyle 4054 sayılı Kanun çerçevesinde rekabeti sınırlayabilmesi mümkündür. Dolayısıyla söz konusu SÖZLEŞME'ye menfi tespit belgesi verilemeyecektir.

G.3.3. Bireysel Muafiyet Değerlendirmesi

G.3.3.1. Malların Üretim veya Dağıtımı ile Hizmetlerin Sunulmasında Yeni Gelişme ve İyileşmelerin ya da Ekonomik veya Teknik Gelişmenin Sağlanması

- (22) BAKANLIK tarafından 03.11.2015 tarihinde düzenlenen söz konusu ihaleler ile temel olarak hedeflenen, bağımsız anaokulu, uygulama sınıfı, anasınıfı ve ilkokul öğrencilerine süt içme alışkanlığının kazandırılması ile yeterli ve dengeli beslenmelerine katkıda bulunarak sağlıklı büyüme ve gelişmelerinin sağlanmasıdır. Bu noktada bildirim konusu iş ortaklığı, hedeflenen öğrenci gruplarına ücretsiz olarak süt temini ve dağıtımını öngören sosyal içerikli bir proje olarak ortaya çıkmaktadır.
- (23) Yapılan bildirimde, ihalelere konu olan işin kapsam, nitelik ve niceliğinin, süt üreticilerinin ihalelere tek tek katılmak yerine iş ortaklığı şeklinde katılımlarını gerekli kıldığı ifade edilmektedir. Taraflar, 81 ilde BAKANLIK tarafından belirlenen hedef öğrenci gruplarına süt dağıtımı geręekleřtirmeyi planlamaktadırlar.
- (24) İhale teknik şartnamesinde, nitelikleri belirtilen okul sütlerinin en az 6 günlük⁹ tüketim miktarının okullara teslim edilmesi gerektiği ifade edilmiştir. Yüklenici/yükleniciler ya da alt yükleniciler tarafından okullara zamanında temin edilmeyen sütlerin daha sonraki bir tarihte teslim alınmayacağı vurgulanmaktadır.
- (25) Bu noktada, BAKANLIK tarafından üretimi ve dağıtımı öngörülen süt miktarı dikkate alındığında, oldukça kısa olarak değerlendirilebilecek zaman diliminde firmaların gerek çiğ süt tedariki, gerekse sütü işleme ve üretim kapasiteleri bakımından birtakım zorluklarla karşılaşmaları muhtemeldir.
- (26) Öte yandan ihalelerin gereklerini belirli standartlarda yerine getirebilmek için yapılacak olan iş sadece üretim değil aynı zamanda dağıtımı da kapsamaktadır. Söz konusu dağıtım işi, günlük olarak çok sayıda dağınık noktaya süt dağıtımı yapılmasını gerektirmekte olup, bu organizasyon teşebbüslerin rutin dağıtım organizasyonlarına ek olarak kapsamlı bir lojistik planlamasını beraberinde getirecektir.

⁹ İhale 2015-2016 eğitim öğretim yılının 2. dönemindeki 16 haftalık periyodu kapsamaktadır. Program tarafından hedeflenen öğrenci gruplarına haftada 3 gün süt dağıtılması planlanmaktadır. Dolayısıyla 6 günlük süt ihtiyacının okullara temin edilmesi, 2 haftalık süt ihtiyacının sağlanmasını ifade etmektedir. Programın 16 hafta olarak belirlendiği dikkate alındığında 8 parti halinde sütlerin okullara dağıtılacağı anlaşılmaktadır. Dağıtımı planlanan süt adedinin 288.582.216 olması nedeniyle her bir partideki ortalama miktar 36.072.777 adettir.

15-43/719-262

- (27) Planlanan işin niteliği, niceliği ve tüm Türkiye'yi kapsıyor olması nedeniyle bu organizasyonu gerekli olan zamanda ve BAKANLIK tarafından belirlenen standartlarda bir ya da birkaç firmanın gerçekleştirmesinin mümkün olmadığı kanaati oluşmuştur.
- (28) Dolayısıyla, söz konusu iş ortaklığının, üretim miktarındaki artış ve dağıtımdaki ek iş yükünden dolayı oluşabilecek aksaklıkların en aza indirgenmesi noktasında 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesi birinci fıkrası (a) bendinde belirtilen malların üretim ve dağıtımında iyileşme sağlanması koşulunu sağladığı kanaatine varılmıştır.

G.3.3.2. Tüketicinin Bundan Yarar Sağlaması

- (29) Yukarıda ifade edildiği üzere bildirim konu iş ortaklığında tüketici kesim bağımsız anaokulu, uygulama sınıfı, anasınıfı ve ilkökul öğrencileri olup, ihale konusu projenin amacı hedef öğrencilere süt içme alışkanlığının kazandırılmasıdır. Bu noktada, söz konusu proje bağlamında sütün zamanında ve hijyenik koşullarda üretilmesi, bunun yanı sıra iş ortaklarının sahip olduğu lojistik avantaj ve fabrika merkezleri ile ana dağıtım hatlarına yakın olan noktaların paylaşılması sonucu okullara, düzenli bir şekilde dağıtım yapılması ile birlikte tüketici yararı koşulunun gerçekleşeceği öngörülmektedir.

G.3.3.3. İlgili Piyasanın Önemli Bir Bölümünde Rekabetin Ortadan Kalkmaması

- (30) 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi anlamında rekabeti sınırlayıcı etkileri olan bir anlaşmaya muafiyet tanınabilmesi için aranan üçüncü koşul, muafiyet tanınan anlaşmanın ilgili olduğu piyasada rekabetin fiili ve potansiyel anlamda devam edebilecek olmasıdır. Bu noktada, teşebbüslerin ilgili piyasada sahip oldukları pazar gücü, söz konusu anlaşmaların pazarda rekabeti kısıtlayıcı bir etki yaratıp yaratmayacağına tespitine önemli katkıda bulunmaktadır.
- (31) Bildirime konu SÖZLEŞME'ye taraf teşebbüslerin pazar payı verilerine bakılarak pazarın genel yapısına ilişkin olarak değerlendirilmede bulunulması mümkündür. Ancak taraflar arasındaki iş ortaklığı, BAKANLIK tarafından ihale konusu miktar ve dağıtım yapılacak noktaların önceden belirlendiği, geçici süreli bir projeye özgüdür. Başvuru konusu iş, ortaklığa taraf teşebbüslerin faaliyet gösterdiği perakende süt ve süt ürünleri piyasası dışında gerçekleşen, süreli bir ihale kapsamında ve sadece ihale konusu ürünlerin üretim ve dağıtımının birlikte yapılması amacıyla kurulan, okullara süt dağıtımına yönelik bir projedir. Bu noktada, bildirim konu işlem bakımından muafiyetin bu koşulunun da sağlandığı kanaatine varılmıştır.

G.3.3.4. Rekabetin (a) ve (b) Bentlerindeki Amaçların Elde Edilmesi İçin Zorunlu Olandan Fazla Sınırlanmaması

- (32) Bildirime konu işleme taraf teşebbüsler münhasıran okul sütü olarak dağıtılmak üzere açılan süt alım ihalesi kapsamında işbirliğine gitmişlerdir. Bu noktada rekabetin (a) ve (b) bentlerindeki amaçların elde edilesi için zorunlu olandan fazla sınırlanmaması konusunda belirleyici olan husus, iş ortaklığına taraf olan teşebbüslerin söz konusu ihale işlemi dışında kalan üretim, pazarlama ve satış faaliyetlerinin herhangi bir şekilde bu iş ortaklığından etkilenmemesidir. Örneğin, ihale kapsamında dahi olsa, ortaklığa taraf teşebbüslerin kapasite miktarı gibi stratejik bilgileri birbirleriyle paylaşmaları, rekabeti kısıtlayabilecektir.
- (33) Oldukça kısa süre içerisinde yüksek miktarda ürün talebi üzerine tarafların bu talebi karşılayabilmek amacıyla birlikte hareketleri; ihalelere konu işler için öngörülen üretim miktarının firmalar arasında bölüşülmesine ve ardından firmaların ürettikleri sütü yine kendi dağıtım kanalları vasıtasıyla, ağırlıklı olarak, faaliyet gösterdikleri yakın bölgelere dağıtmalarına yönelik olacaktır. Bu noktada ortaklığa taraf teşebbüslerin sahip olduğu kapasite miktarlarının, ihalenin yapıldığı tarih ve süt dağıtımının başlangıcı arasındaki kısa süre de dikkate alındığında Türkiye coğrafi pazarı bakımından yetersiz kalması, söz

15-43/719-262

konusu iş ortaklığına ilişkin makul bir gerekçe olarak görülmektedir. Dolayısıyla, mevcut durumda ihalenin anılan şartlar altında yürütülmesi sonucunda rekabetin zorunlu olandan fazla kısıtlanmaması şartının gerçekleştiği kanaatine varılmıştır.

H. SONUÇ

(34) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre,

1. Dimes Gıda San. ve Tic. A.Ş. ile Pınar Süt Mamülleri San. A.Ş. arasında imzalanan, T.C. Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının okul sütü ihalelerine Türkiye'deki 81 il bakımından birlikte katılıma ilişkin "İş Ortaklığı Sözleşmesi"ne, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesine aykırılık teşkil etmesi nedeniyle, menfi tespit belgesi verilemeyeceğine,
2. Bununla birlikte söz konusu sözleşmeye 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinde sayılan şartların tamamını karşılaması nedeniyle bireysel muafiyet tanınmasına

OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.